

El nou anticatalanisme balear

El dia 31 de març a Palma hi hagué una manifestació insòlita. Unes 2.000 persones –segons la policia– protestaven contra el decret de la conselleria de Salut del Govern de les Illes Balears que preveu d'incorporar el català com a requisit a les futures oposicions per a obtenir plaça de personal sanitari –metges i infermeres– de la xarxa pública de salut de les Balears. L'entitat convocant era el Sindicat de Metges, però també és cert que, a títol particular, havien manifestat la disconformitat amb el decret membres de CCOO i d'UGT, si bé cal dir que cap dels dos sindicats no participaren a la manifestació. El Col·legi de Metges no volgué decantar-s'hi ni a favor ni contra. I, per si encara no n'hi hagués prou, fins i tot la defensora del pacient (de la sanitat pública balear), María José Rodríguez, que és d'Unió Mallorquina i que fou nomenada pel conseller de Salut, Vicenç Thomàs, s'oposà al decret.

Tot plegat significava una passa qualitativa de l'oposició al procés de normalització del català a tots els àmbits de la vida illenca. Naturalment, no totes les persones ni entitats citades fan part del moviment anticatalanista, però, inconscientment o no, hi han donat una gran empenta. Fins aleshores aquest moviment havia estat menat per grups tan ultraminoritaris que ningú no els feia gaire cas. De tant en tant, treien el nas petites organitzacions contràries al català, sovint farcides de velles glòries del franquisme, entre les quals adquirí el seu moment de glòria el Círculo Cultural Mallorquí, encapçalat per un personatge anomenat Jaime Martorell, que, quan tenia més de 70 anys, es féu tristament famós en cremar un repetidor de TV3 a Mallorca. Això era a principi dels anys 90 del segle passat. Ara és diferent. Han passat prop de vint anys i l'anticatalanisme ha canviat d'aspecte.

Oposició al decret. A la manifestació contra el decret del català a la sanitat pública s'hi va poder veure la presidenta del PP, Rosa Estaràs, i més

Sorgit del PP, ja el sobrepassa. És un moviment nou, de gent més jove i amb suports mediàtics rellevants.

dirigents com ara Francesc Fiol, que fou conseller d'Educació i Cultura entre el 2003 i el 2007. Això també és insòlit, perquè mai els dirigents conservadors no havien arribat tan enllà en l'oposició a la normalització del català. Encara es fa més estrany si es té compte que justament foren els go-

verns del PP, que aprovaren els decrets lingüístics –com el decret de mínims a l'ensenyament– que desenvolupen la llei de normalització lingüística. I aquesta llei, igualment, va ser aprovada el 1986 també sota govern del PP (aleshores AP) i per majoria absoluta de la cambra balear.

La presidenta del PP balear, Rosa Estaràs, ha canviat l'estratègia moderada, que li servia per acostar-se a UM, per un anticatalanisme que li pot ésser útil si vol fer pinya internament.

A la manifestació a la qual feren costat els dirigents conservadors s'hi pogueren veure pancartes amb el lema "Catalán no, mallorquín sí", amb un profund i evident sentit anticatalanista. El lema oficial de la convocatòria era "Per una sanitat sense exclusions. Sí al català com a mèrit, no com a requisit". Era evident que la reivindicació professional quedava superada amb escreix pel caràcter clarament anticatalanista de la manifestació, que tan bé exemplificava la pancarta esmentada. També era ben significatiu que, si bé la lectura del manifest reivindicatiu es va fer en català i en castellà, les pancartes i les intervencions del convocants durant les setmanes prèvies foren totes en castellà.

Segons els crítics, el decret implicarà gairebé un col·lapse de la sanitat pública illenca perquè molts professionals no voldran anar a exercir a les Illes i alguns altres se n'aniran cap a fora. En aquest sentit, el Sindicat de Metges, a través del seu secretari general, Isidre Torres, advertí que almenys 39 metges d'Eivissa ja han anunciat que se n'aniran cap a la península, i alhora un nombre indeterminat de Mallorca seguirà les mateixes passes. Però el conseller de Salut, Vicenç Thomàs, negà rotundament que el català pugui ser el motiu perquè cap metge se'n vagi. A més, acusà el PP de "rompre el consens lingüístic que hi havia hagut a les illes Balears d'ençà de l'aprovació de la llei de normalització lingüística".

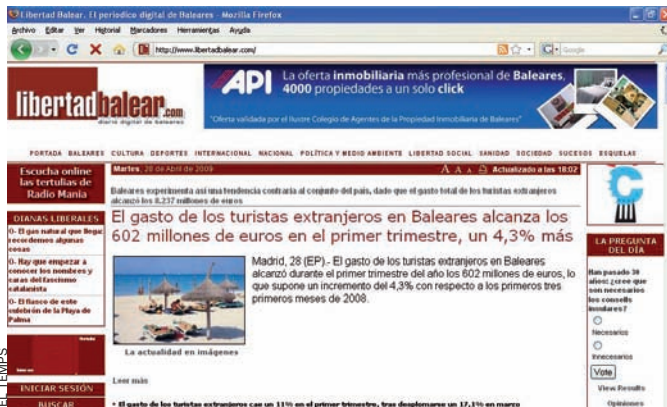
L'oposició desfermada contra el decret no és sinó un exemple del nou anticatalanisme a les Balears. Aquest moviment també s'oposa aferrissadament al futur pla de normalització lingüística que, suposadament, el govern aprovarà enguany. Malgrat que la consellera d'Educació i Cultura, Bàrbara Galmés, ha dit unes quantes vegades que el pla no contindrà cap mesura coercitiva, el fet cert és que és acusada de menystenir la Constitució pel fet d'imposar el català.

El nou anticatalanisme. Aquest nou anticatalanisme és diferent del tradicional. Es tracta d'una nova generació que, a més, té un suport més ampli i més poderós. No és només el PP, que hi dona suport. També mitjans de comunicació –com el diari *El Mundo - El Día de Baleares* o el digital *Libertadbalear.com*– o organitzacions com el Círculo Balear, presidida per Jorge Campos. Aquest anticatalanisme és clarament un moviment dretà que va néixer a l'entorn del PP però que ara el sobrepassa. Es va forjar durant el darrer quadrienni (2003-2007) en què Jaume Matas ocupà la presidència del govern. Matas impulsà aquest nou anticatalanisme, sovint subvencionant-lo generosament quan es tractava de mitjans o d'organitzacions que li servien. Però al final de legislatura la criatura renegà del pare. Tant els dos mitjans de comunicació esmentats com el Círculo van orquestrar una ferotge campanya contra Matas perquè s'atreví a incloure Maria de la Pau Janer a la candidatura autonòmica. Trobaven que era un clar exemple de *contaminació* catalanista del PP. No l'únic, però. Perquè Pere Rotger, que aleshores era president del PP-Mallorca i president del Parlament balear –i batlle d'Inca, càrrec que encara manté–, ja havia estat objecte d'una dura campanya quan s'atreví a acceptar el domini *.cat* per a la cambra.

En perdre el poder el PP (2007) l'anticatalanisme es féu fort al voltant del batlle de Calvià, Carlos Delgado. Aquest polític assolí la majoria absoluta per al PP el 2007 al consistori fent servir un eslògan de campanya prou eloqüent: "Sin complejos". Tant el Círculo Balear com els dos mitjans

El batlle de Calvià, Carlos Delgado, tot i no haver pogut vèncer Rosa Estaràs al congrés balear del PP l'any passat, manté l'activitat d'oposició interna, amb l'anticatalanisme per bandera.

El diari digital *Libertadbalear* i l'entitat *Círculo Balear*, dos exemples del nou anticatalanisme a les illes Balears.

esmentats tenen en Delgado el nord a seguir i l'estrella que els inspira. El batlle calvianer nega ser anticatalanista, igual que ho diu tot el moviment. Assegura que ell és favorable a la "llibertat" d'ús de l'idioma i sobretot a la "llibertat d'elecció de la llengua" a l'escola, cosa que contravé tota la normativa legal. Però el seu anticatalanisme és ben evident. Un exemple: l'ajuntament que dirigeix edita una revista municipal escrita en castellà, a més d'anglès, francès, alemany... però no en català. I encara més: va anunciar que derogaria el decret de normalització de l'ús del català al consistori, cosa que no ha fet –segurament per impossibilitat legal–, però no en fa cap cas.

Després de perdre el poder el PP, tot aquest moviment anticatalanista llegí la derrota en clau *catalanista*. És a dir, que al seu parer els *excessos* (Maria de la Pau Janer), les *imposicions* (el .cat del Parlament), les *renúncies* a l'hora d'oposar-se als nacionalistes (especialment, a UM) i, en general, la *traïció als principis* havien conduït el PP al desastre. Aleshores, la conseqüència era ben clara: Carlos Delgado havia de ser el nou líder del PP. Des de tot d'una s'engegà la campanya per convertir el batlle de Calvià en president dels conservadors al congrés que tingué lloc l'any passat.

La lluita interna fou llarga i dura. Finalment, la presidenta interina –així fou designada després de la

fugida de Matas, el juny de 2007–, Rosa Estaràs, fou elegida com a cap del PP balear. Però Delgado obtingué més d'una tercera part dels vots dels compromissaris. Només les aliances internes contra el batlle permeten a Estaràs d'alçar-se amb la victòria. Donaren suport a Estaràs diverses *famílies* conservadores que entre si estan enfrontades, però feren pinya contra el batlle calvianer. Entre els grups que internament s'oposen a Delgado hi ha els *regionalistes*, que no formen un moviment pròpiament dit però s'hi inclouen els favorables a la normalització del català, com ara el batlle d'Inca, Pere Rotger; l'exconseller i actual portaveu al Consell, Jaume Font; el batlle de Manacor, Antoni Pastor... Val a dir, però, que entre ells hi ha diferències polítiques i que en cap cas no es pot considerar un corrent organitzat. Ara bé, si més no davant el perill que Delgado guanyàs, optaren per donar suport a Estaràs. Tanmateix, els vots assolits per Delgado donaven al seu anticatalanisme "sense complexos" una certa pàtina de respectabilitat política –si més no, dins l'univers conservador– i li permetien de tenir capacitat de mantenir-se viu com a possible futur per al PP balear.

El moviment anticatalanista no deixà morir políticament Delgado. Si bé és cert que el batlle travessà moments de depressió (política) i que fins i tot anuncià que el 2011 es retiraria de la

Jorge Campos, president del *Círculo Balear*, entitat que es mou contra el català.

vida pública sense optar novament a la batllia ni a la reelecció de cap del PP al municipi –elecció que es farà passat l'estiu–, resulta que no fa gaire que ha canviat d'opinió i es presentarà per ser reelegit al càrrec orgànic. Encara més: ha intensificat la seva campanya anticatalanista contra d'Estaràs enviant una carta –a bastament glorificada per la premsa addicta– a Mariano Rajoy en la qual acusa la presidenta del PP balear de no fer allò que cal contra de les "imposicions catalanistes" i de no mostrar-se clarament a favor de la "llibertat d'elecció de llengua" a l'escola.

El viratge del PP. Arran de la pressió creixent de Delgado, la direcció encapçalada per Estaràs semblava disposada a fer el sord. Però la posició dels oficialistes és feble. Al congrés insular del PP de Mallorca, el candidat d'Estaràs rebé l'oposició d'un sector més regionalista –encapçalat pel batlle de Manacor, Antoni Pastor– que per molt pocs vots no guanyà. Si el tercer candidat en discòrdia, de la corda de Delgado, no s'hagués presentat, possiblement el sector oficialista hauria perdut. En aquest complex equilibri de forces

En un complex equilibri de forces internes, la presidenta del PP balear pareix voler aproximar-se als anticatalanistes

EL MUNDO

EL DÍA DE BALEARES

Precio 1.10 €
Con película:
6.90 € más

su mejor racha invicta al ganar a Turquía con un gol de Riera / Págs. 56 y 57

producción al negro' obornos

agaban facturas vo iba a la 'caja B' tearon la comunión jos de Sepúlveda

CASIMIRO GARCÍA-ABADILLO / Madrid

La contabilidad B de las empresas del grupo pilotado por Francisco Correa acumulaba cada año unos ingresos ocultos al fisco de en torno a un millón de euros.

Según los documentos de dicha contabilidad secreta, a los que ha tenido acceso EL MUNDO, Easy Concept, Good and Better, Servimadrid y Diseño Asimétrico (controladas por Correa y gestionadas por su mano derecha, Pablo Crespo) facturaban habitualmente a empresas por servicios que no se realizaban.

Alicia Minguez, imputada en el auto del juez Baltasar Garzón conocido el pasado viernes, se encargaba, junto al también imputado Javier Nombela, de elaborar las citadas facturas.

Según los documentos en poder de este diario, Easy Concept (que en el cuadro adjunto correspondiente a la contabilidad B figura como ECC) generó facturas falsas por un total de 182.168 euros entre los meses de febrero y junio de 2006.

Servimadrid (en el mismo cuadro figura como SMI) hizo lo propio entre enero y julio de ese año por valor de 206.125 euros.

Sigue en página 24

Los asistentes aguantaron una lluvia intermitente durante más de una hora. / ALBERTO VERA

2.500 personas en la mayor protesta contra la imposición lingüística

PP y UPyD apoyaron la convocatoria de médicos y enfermeros contra el decreto del catalán / Más de 200 sanitarios salen a la calle en las Pitiusas y otros 50 en Menorca / «Thomas dimisión» y «Normalización sin imposición», los lemas más coreados

MANUEL AGUILERA / Palma

El Govern ha conseguido en tiempo récord que se realice la mayor protesta de la historia de las Islas Baleares contra la imposición lingüística. 2.500 baleares-2.200 según la policía y 3.500 según los organizadores- desfilaron a la lluvia y se concentraron ayer en Palma

contra el decreto que acaba de aprobarse y que exige un título de catalán a todos los trabajadores de la sanidad. Se oyeron lemas en favor de «una sanidad sin exclusiones» (como puede verse en la imagen) y contra el consejero de Sanidad y el presidente Francesc Antich. Los sindicatos portaron

una gran pancarta con el lema: «Si a la valoración del catalán como mérito. No a la imposición como requisito». Entre los asistentes se podía ver una bandera de España y una de Baleares así como carteles con leyendas como «con la lengua no se cura» y «catalán no; mallorquín y castellano sí». Págs. 4, 5 y 6

● Un jefe de Can Mises se reafirma: «Nos iremos a la primera oferta que tengamos»

El diari El Mundo - El día de Baleares, un dels mitjans que actua amb més rotunditat contra la llengua catalana a les illes Balears.

—amb aliances que canvien a gran velocitat—, la presidenta pareix haver optat per fer seu el moviment que personalitza Delgado. A més, dos fets externs han colpit força l'ànim dels dirigents conservadors balears: l'1 de març el PP obtingué la sorprenent victòria per majoria absoluta a Galícia i UPyD —el partit de Rosa Díez— assolí un diputat a la cambra basca.

Aquests dos fets foren interpretats immediatament pels anticatalanistes com la prova que les seves crítiques al PP eren d'allò més pertinents. Perquè entenien que el PP gallec justament havia assumit el que ells demanaven a Estaràs que assu-

mís per a les Balears, i perquè l'èxit d'UPyD al País Basc confirmava allò que deien d'ençà de les eleccions espanyoles del març de l'any passat —quan Díez obtingué escó a les Corts de Madrid—: que si els d'Estaràs no abandonaven el *catalanisme* molts votants els castigarien a les urnes atorgant la confiança a UPyD el 2011. Aquestes crítiques es reforcen, a més, amb la pretensió que Delgado és un polític honest i no tacat per la corrupció —tot i que, per exemple, va ser al famós viatge de Matas a Moscou, quan es produí l'afer del club de prostitutes Rasputin—, que afecta la vella guàrdia del PP, on inclouen Estaràs.

En aquest context és quan la presidenta dels conservadors fa el sobtat viratge durant el mes de març. Des del principi de la legislatura i sobretot a partir del congrés del partit, Estaràs optà per una imatge de gran moderació. La conserva i, de fet, manté excel·lents relacions amb el president d'UM, Miquel Nadal, amb qui es veu oficialment cada tres mesos, més o menys. L'objectiu és clar: bastir ponts per poder-hi pactar si el 2011 no té majoria absoluta. Tanmateix, amb la llengua, la moderació s'ha esvaït. Producte del conjunt de factors interns i externs explicats, la direcció del PP apuntà la banya contra el decret de català a la sanitat pública balear, i els seus dirigents participaren a la manifestació contra el decret. Però encara no n'estan contents, amb això, i tot sovint fan declaracions públiques d'allò més contundents contra el català. Aquesta actitud es va estenen dins el partit conservador. Fa dues setmanes, al mateix temps que *El Mundo-El Día de Baleares* publicava una truculenta història sobre un al·lot evivense suposadament reprimint acadèmicament perquè volia examinar-se en castellà, el portaveu del PP d'Eivissa, Joan Panteleoni, declarava que “el tema del català se'ns ha escapat de la mà: volíem potenciar-lo i s'ha convertit en un *talibanisme* que exclou el castellà, i això no pot ser”. Aquesta és la nova consigna. Fer anques enrere en la normalització del català. Estaràs mateix ho va dir ben clar: “Si guanyem el 2011 derogarem la llei de normalització i els decrets lingüístics”.

Sembla que l'estratègia de la direcció actual del PP balear és acostar-se a Delgado per evitar el trencament. Si el batlle de Calvià abandonàs el partit i, posem per cas, fitxàs per UPyD, ningú no dubta que el mal al PP seria de gran consideració. Segurament és això, que vol evitar Estaràs. Però ni així no tranquil·litza els anticatalanistes que gairebé cada dia posen en dubte que tingui de veritat la intenció de fer allò que diu que farà. La pressió és creixent. Tant interna contra Estaràs com, sobretot i especialment, externa contra tot allò que tingui la més mínima relació amb la normalització lingüística del català a les Illes.

Miquel Payeras